

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na nove naročbe, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo v pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,
30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ohrani na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Celovška porota.

Celovski „Mir“ pojasnjuje razmere pri poroti celovski in reči moramo, da nas ni presenetilo, kar smo tam čitali.

Celovških porotnikov velika večina navadno ni zmožna slovenskega jezika, le malokdaj zaide mednje porotnik, ki zna oba deželna jezika. Zakon o porotah veleva izrečno, da mora okrajni glavar, ko je pregledal imenike za poroto sposobnih mož iz raznih njemu podrejenih občin, naznaniti dež. sodišču tiste može, ki se mu zde najbolj poštene in razumni, v takih deželah pa, kjer je več deželnih jezikov, tudi tiste, ki so jezikovno najbolj sposobni. To isto določa zakon glede mest z lastnim statutom in vrh tega ukazuje tudi, da komisija pri dež. sodišču, ki izbira porotnike, naj določi za to naj-vrednejše in najspodobnejše može.

Jasno je torej, da bi se pri dež. sodišču celovškem in pri okrajnih glavarstvih moralo posebno paziti na to, da so porotniki zmožni obeh deželnih jezikov. Kako pa se v resnici pazi, je videti iz tega, kar smo povedali, da porotniki navadno ne znajo slovenski in da se s slovenskimi strankami največkrat obravnava s pomočjo tolmača.

In kakega tolmača ima na razpolaganje dež. sodišče celovško, to se je pokazalo pri obravnavi zoper kmetico Žerjav. Žena je bila obdolžena, da je zapored zastupila dva svoja moža. Večina porotnikov ni znala nobene slovenske besede, takisto drž. pravdnika namestnik. Zaslišalo se je blizu 60 prič, ki so vse slovenski izpovedovale, tolmač pa je bil neki navadni pisar, bivši trgovski pomočnik, mož nezadostne omike, ki torej gotovo ni zmožen za tako važen posel.

Človeka obide zona, ko čuje, kake razmere vladajo pri pravosodju v pravni državi konec devetnajstega veka, posebno pa Slovenca, ker si ne vé raztolmačiti, zakaj se ne skrbi za to, da bi se izbirali za porotnike le možje, zmožni obeh deželnih jezikov.

Zgodilo bi se to lahko, ako bi se le gledalo na zakonove določbe. Porotnikov, zmožnih obeh deželnih jezikov, je na Koroškem prav lahko dobiti. „Mir“ pravi: Okrajnim glavarjem in celovškemu magistratu naj se zankaže, da naj deželnemu sodišču naznanijo tiste za poroto sposobne može, ki znajo slovenski in nemški, dež. sodišču pa naj se zankaže, da naj izbira za porotnike v prvi vrsti take može, ki so zmožni obeh deželnih jezikov. Koder Slovenci prebivajo, je inteligencija večidel zmožna slovenščine; nekaj je seveda tudi trdih Nemcev, ali taki naj se le takrat pokličejo, kadar to potreba nanese, to je, ako bi se ne dobilo potrebno število obeh jezikov zmožnih porotnikov. V tem slučaju pa se morajo po primernem številu poklicati tudi taki, ki so zmožni samo slovenskega jezika. Največ porotnikov je navadno iz Celovca; dasi je tu mnogo sposobnih mož, ki znajo oba deželna jezika, se vendar izbirajo le trdi Nemci.

„Mir“ se je ognil vprašanju, zakaj se tako postopa, kajti da se to namenoma godi, o tem ni dvomiti. In vendar je odgovor na to vprašanje kaj priprost: Sodna in politična oblastva nikakor nečejo, da bi se na Koroškem udomačilo slovensko uradovanje, a ko bi se s slovenskimi strankami slovenski obravnavalo, bi se morali tudi zapisniki pisati slovenski in treba bi bilo slovenščine zmožnih uradnikov. Slovenščine nevesč drž. pravdnik kot tožnik slovenske stranke bi bil nemogoč, a da se to ne

zgodí, da se ohrani pravosodju na Koroškem nemški značaj, četudi na škodo pravici in pravičnosti, zato se ne izpolnjujejo zakonske določbe glede izbiranja porotnikov.

V kratkem pride v državnem zboru na razpravo proračun pravosodnega ministerstva in takrat bo prilika, da spregovoré naši državni poslanci o tej stvari. Upamo, da te prilike ne zamude!

V Ljubljani, 1. marca.

Ljudski shod pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je bil v kljub hudemu vremenu dobro obiskan. Prvi je govoril dr. Radaj. Razložil je uzroke, zakaj so bili slovenski poslanci prisiljeni zapustiti deželni zbor štajerski in izrekel, da se slovenski poslanci ne morejo vrniti v Gradec, ako državni zbor gimnazijo ali slovenske paralele v Celju odkloni. Navzoči so živahno pritjevali in vsprejeli resolucijo, ki se glasi: „Na ljudskem shodu pri Sv. Lenartu danes zbrani Slovenci odobravamo in radostno pozdravljamo, da so naši poslanci zapustili deželni zbor štajerski; storili so možato, kar je velevala politična modrost, korist domovine in narodna čast“. Drugi govornik g. Robič je razložil pomen novih davčnih načrtov. Sklenila se je naslednja resolucija: „Preosnova davčnih zakonov more kmetiskim ljudem koristiti le, ako se zemljiški davek zmanjša za 20%, vsaj tistim posestnikom, katerih čisti katastralni dohodek ne presega 300 gld.“ — Tretji govornik g. dr. Gregorec je poročal o svojem delovanju v državnem zboru in je pojasnil prošnjo slovenskih občin, naj bi se novi domovinski zakon vzprejel neizpremenjen po vladinem načrtu, kakršnih prošenj nese sedaj s seboj na Dunaj 34. Potem je govoril o borbi, katero imajo slovenski poslanci še zmiraj za enakopravnost Slovencev in slovenščine v šolah, uradih in javnem življenju in naposled o volilnem redu. Vsprejela se je na to naslednja resolucija: „Nagla in neosnovana odslovitve jedinega nam pravičnega deželnega šolskega nadzornika, gosp. Jarca, užalila nas je močno in vznemirila tembolj, ker je na njegovo mesto prišel mož, ki je bil bojeviti pristaš nemško-pruskega šulvereina ter svoje mrznje do vsega, kar je slovensko, nikoli ni prikrival.

Listek.

Psyche

Črtica; česki spisal Svatopluk Čech.
(Konec.)

In res odloži mlada gospa počasi svojo obleko in se obleče v prepovedan kostum. Zdaj je gotova. Vzame triročni srebrni svetilnik z mize in ga postavi na toaletno mizico, nad katerim se v umetno izrezljanem okviru sveti veliko, čisto zrcalo. Ah, kakšna lepota!

In resnično, na gladki površini zrcala plava nenavadno lepa predoba. Lažka, z zlatom pretkana obleka se oprijemlje kakor bogato naguban oblak vitke, zefiru podobne, ljubke postave in za njo se ziblje dvoje velikih, rudečkastih kril metuljev in vsako nši v sredi veliko, kakor nebo sinje oko. In mej njima se nagiba nežna glavica, raz katero se valovito in prosto vsipljejo črni lasje okrog podolgastega, ljubkega, na pol otročjega obraza z velikimi, črnimi očmi, kjer zdaj pod solzo žalosti bleste iskre začudenja in veselja.

Peruti lepe Psyche zatrepčejo čudno . . . glejte!

Ona se lahko dvigne od tal, plava lagano do stropa — leti, o leti! Čarobne peruti tiho šume po zraku. Ha, okrutnež tam v sosednji sobi! Ti ne slutiš, da je žrtev tvoje oblasti svobodna! Telo so seveda lahko priklopili na te z obročkom iz svitle kovine, — duša pa se izvije tvoje oblasti. Glej! Psyche se dviga svobodno in bo poletela, kamor se bode njej zljubilo. Za slovo ti še milostno pošljemo ta-le poljub — tako, in zdaj odprimo tiho okno, — že letimo visoko nad gričkastimi strehami pod zvezdnatim nebom . . . Zdaj se počasi spustimo na balkon in stopimo v jasno razsvitljeno dvorano. Kakšno gibanje in vršenje, šepetanje in mrmranje! O, o, o se čuje povsod. Pisana množica se deli in razširjač prijeten vonj s perutmi, z nogami komaj dotikajoč se tal, plava ljubka Psyche na njej pripravljen prestol —

Ali ah — žal, da je vse to le sen!

Mlada gospa stoji tu v njeni ječi, pred zrcalom — stoji seveda samo na prstih male nožice, ali to tišči k tlom neizprosen zakon teže.

Ali on še vedno čuje? Da. Sliši se šumenje papirja in praskanje peresa. — Ali ga pri tem muči slaba vest? Pri ljuknici v ključavnici hočem opazovati okrutneža.

Psyche se skloni k razsvitljani ključavnici in ljuknici, ali ta hip se začuje v sobi močan pih in tema nastane. Soprog je ugasnil luč. Kaj sedaj?

Na prstih stoječa Psyche posluša, ali ne čuje ničesar. Morda že spi, okrutnež! Samoglavnež! Niti odpuščanja ni prosil, ni skušal pomiriti se z njo, prijel ni niti za kljuko teh vrat! Seveda mu ne bi bila odprla, ako bi jo bil tudi na kolenu prosil za to in spokorno, skesano butal s čelom ob vrata. Ne, ta vrata se mu ne odpro niti jutri, niti pojutranjem, nikdar! Prišezam — nikdar! Ta nesočuten, ledeni mož je bil nevreden moje ljubezni, prevaral je mlado, neizkušeno dekle. Saj me ne ljubi, morda me ni nikdar ljubil. Raztrgati hočem vezi, ki so se spremenile v robske verige. — On ni prišel. Spi. Gotovo spi. Ali da ne slišim njegovega dihanja? Tiho je notri, kakor v grobu. Res, nič gibanja, nič dihanja. Kaj, če bi pogledala?

Še jeden hip stoji Psyche tako, pozorno poslušajoč. Potem vzame svečnik, obrne previdno ključ v vratih, odpre prav tiho vrata in se vkrade s svečnikom v roki, po prstih v sobo svojega soproga. Glej ga, tu spi oblečen na divanu. Njegova zmršena glava počiva na usnjati blazini. Odsekati bi jo zamogla po vzgledu judovske junakinje in se

Smatramo kot nujno politično potrebo, delati na razdelitev deželnega šolskega sveta v dva oddelka, nemški in slovenski. Ob koncu so zbrani pritrdili predlogu, ki ga je nasvetoval dekan Jurčič: Izrekamo svojim deželnim in državnim poslancem najiskrenejšo zahvalo in popolno zaupanje.

Celjska gimnazija. Posebno je vzbudilo veliko pozornost, da je baron Dumreicher izstopil zaradi celjskega vprašanja iz levičarskega kluba. Levičarski listi stvar še prikrivajo, ker si prizadevajo levičarji ga pregovoriti, da še v klubu ostane, kar se jim pa najbrž ne posreči. Dumreicher je vedno bolj nagibal na nemško-narodno stran in je stal v klubu levičarjev v prvi vrsti zaradi tega, ker se je nadejal, da bode kdaj igral kako važno ulogo. Ko je po Plenerjevem vstopu v ministerstvo bil dr. Russ voljen načelnikom kluba, je bil Dumreicher jako nevoljen in je iskal povoda, da iz kluba izstopi. On in njegovi somišljeniki so želeli, da bi se klub izjavil, da izstopi iz koalicije, ako se dvojezična gimnazija v Celju osnuje. Temu sta pa odločno oporekala Plener in Wurmbrand, ki sta izjavila, da v tem slučaju takoj izstopita iz ministerstva. Koroški in štajerski liberalci baje hočejo na vsak način izstopiti iz levičarskega kluba, ako se dovoli Slovencem posebna gimnazija v Celju. To bi pa bilo konec koalicije. — „Grazer Tagespost“ dokazuje, da dvojezična gimnazija v Celju ni potrebna in svetuje, da se naj v ljudski šoli bolj uči nemščina, pa bodo slovenski učenci lahko v nemški gimnaziji izhajali. Seveda graška tetka bi najrajši videla, da bi ljudske šole zmatrale ponemčevanje za svojo glavno nalogo.

Preganjanje opozicije na Ogerskem. Skrajna levica se na Ogerskem nima pritoževati, da bi jej vlada delala kako krivico, pušča jej celo protidisciplinarne in veleizdajske demonstracije. Drugače pa postopa vlada proti ljudski stranki. V Čakovcu, kjer je le s težavo zmagal učni minister, se je začela prava gonja proti ljudski stranki, zlasti proti duhovščini. Nad 10 hrvatskih duhovnikov je bilo pri policiji kaznovanih z globo, ker so agitovali proti ministru. Jeden župnik je plačal 50 gl. globe, ker je nekdo brez njegove vednosti na cerkvenem stolpu razobesil zastavo ljudske stranke, drugi je plačal 25 gl. globe, ker je na cerkvena vrata tudi brez njegove vednosti nekdo nabil opozicijski volilni oklic. Državno pravdnništvo pa misli proti več župnikom naperiti kazensko pravdo zaradi upora. Vlado je posebno jezilo, da je opozicija hotela proti volitvi vložiti ugovor, zato je napela vse sile, da bi dokazala, da je le opozicija nepostavno postopala, ne pa vlada. Vsled tega pritiska je opozicija baje se premislila, da volitvi ne bode ugovarjala. Večina bi volitev itak potrdila, samo nekaj več opozicijonalcev bi se obsodilo. Na Ogerskem le prevečkrat „sila“ odločuje.

Predloga proti prekucuhom bode v nemškem državnem zboru gotovo odklonjena. Katoliški centrum je stavil več predlogov, za katere druge stranke ne morejo glasovati, ker se ž njimi omejuje svoboda znanosti. Posebno vseučiliški profesorji se izrekajo proti predlogom katoliškega centra. Če se pa ne vzprejmejo predlogi katoliškega centra, bode

z jednim mahljem iznebiti brezčutnega okrutneža. To pa bi bilo prekruto! Glej! Gotovo ima težke mučne sanje! Obraz mu je mračen, ustnici sta bolestno stisnjeni. . . . Morda obžaluje v snu svoj čin, morda se straši jutrajšnjega težkega opravlila!

Sočutna Psyche se nagne, morda, da prepodi s svojim poljubom mučne sanje s čela spečega, v tem pa kane raz svečnik vroča kaplja na njegovo roko.

Mož plane kvišku in si mane oči.

„Psyche!“ vzklikne strmé, „Psyche!“

„Da, Psyche“, odvrne gospa, ko se strahu zave.

„Najlepša Psyche, kar sem jih kedaj videl!“

„A! In pred kratkim si dejal, da je ta obleka nespodobna zame.“

„Seveda za ples! Tam bi svoje naloge sicer ne mogla tako mitologično izvršiti — s svečnikom v roci — nad ležiščem —“

„Menda vendar ne boš pristavil celo — Amorja?“

„O, vem, da nisem niti najmanje podoben temu bogu. Slutim pa, da napenja tu-le nekje svoj zlati lok —“

„Pusti me! Ne stari mi perut! Saj veš dobro, da jih moram čuvati za bodoče leto — — —“

pa katoliška stranka glasovala proti vsej predlogi in bode propadla, kar bode pač najbolje. Razen nekaterih vladnih privržencev tako nobena stranka prav ne priznava potrebe poostrenja kazenskega zakona. Svoboda že tako v Nemčiji ni prevelika.

Varnost v Carigradu. Izvedelo se je, da je mej turškimi vojaki se osnovala neka zveza, ki ima namen pobijati kristijane. Zaradi tega se je pa zdelo zastopnikom vevlastij potrebno, od turške vlade zahtevati, da naj bolje skrbi za osebno varnost. Bati se je, da bi v Carigradu ne prišlo do jednaci prizorov, kakor je bilo pred zadnjo rusko-turško vojno v Bolgarski ali pa lani v Armeniji.

Deželnega poslanca Ivana Hribarja prvi govor

povodom proračunske razprave v deželnem zboru kranjskem dne 16 februarja 1895.

(Po stenografičnem zapisniku.)

(Dalje.)

Gospoda moja! Nekdaj širna naša domovina, v kateri so pradedje naši prosto živeli po svojih šegah in navadah, skrčila se je dovolj pod krutimi rokami grabežljivih nemških sosedov, skrčila tako, da sedaj — dejal bi elegično s pesnikom — „grob ima komaj za nas“. Nemški škofje in nemški plemiči delovali so z združenimi močmi, da se je moral umikati slovenski živelj; oni so grabili s polnimi perišči prirodna bogatstva slovenske zemlje. Brezpraven je bil v tistih časih slovenski živelj. Gospodovalo se je na naših rodnihi tleh s slovenskim narodom, kakor da bi bil inferjorno plemo. Pesnik naš, Simon Jenko, ko je gledal v žalostno preteklost slovenskega naroda, ni si mogel kaj, da ne bi bil bolestno vzkliknil:

Kako rod za rodom gine:

To povest je domovine,

Vsemu svetu nepoznane,

Od nikogar spoštovane.

Vender takrat, ko je tako pel, ni obupal. Trdno je pričakoval, da se bode narod slovenski jedenkrat zavedel naravnih svojih močij in svoje veljave in takrat zopet postal gospodar na lastni zemlji. Zaradi tega je prorokoval narodu našemu boljše bodočnost. Ako bi pa danes — po preteku 30 let — živel Simon Jenko, ali bi mogel reči, da smo se približali boljšim, srečnejšim časom? Jaz pravim: ne in trikrat ne! Toge in žalosti bi zakril svoj obraz, ko bi videl, koliko hlapčevstva je še mej nami ostalo. On, ki je pričakoval, da bodedo Slovenci zdrobili verige suženjstva, spoznati bi moral, da se do dandanes razmere niso izboljšale; da se Slovenci ničesar nismo naučili od zgodovine, temveč da se prej ko slej, upreženi v tuji jarem, klanjamo našim zasmevalcem in zahvaljujemo za udarce, ki nam jih dajo narodni naši protivniki.

Najžalostnejši dokaz, da to hlapčevanje še ni ponehalo, podal nam je gotovo naš slavni deželni odbor z ukazom, katerega sem poprej omenjal.

Ljubljana, središče te čisto slovenske kronovine, Ljubljana, duševno središče celega slovenskega naroda, katerega mu je tako k srcu prirastla, da jo je v svojih pesmih nazval „belo“, ta Ljubljana je konečno res hotela tudi po zunanjem svojem licu postati to, kar je od nekaj — slovenska. Formelno pravo je bilo na strani mestnega zastopa ljubljanskega, in vlada sama, katere je vedno pripravljena, omejevati naše pravice in založiti nam kako gorko, ni ničesar mogla opraviti proti opravičenemu in postavnemu sklepu mestnega zastopa ljubljanskega. Najvišja inštancija, ki je v tem slučaju upravno sodišče, moralo jo je poučiti, da so minuli tisti časi, ko je za nas odločevala jedino njena samovolja. A kaj se zgodi tu? Zakrij si Slovenija obraz, kajti lastni otroci tvoji so v stanu biti te v lice! Gospoda moja! Ko niso mogli ničesar naši narodni protivniki, da nas ponižajo, našli so se rojeni Slovenci, ki so pozabili, kake dolžnosti jih vežejo do slovenskega rodu. Mestni zastop ljubljanski mislil je, da je vender že prišel čas, da Slovenec neha biti hlapec in suženj na lastnih svojih tleh; a odgovorili so mu: Ti moraš še dalje hlapčevati.

Gospoda moja, s tem ukazom je bila gotovo žaljena čast slovenskega naroda. Ali gospodoma deželnemu odborniku dr. Papežu in deželnemu glavarju Otonu Deteli, kakor vidite iz tega prigodka, ni veliko do časti slovenskega naroda. Prepričan sem, da seveda moža tega ne bodeta priznala in res, ako si ogledamo razloge deželnega odbora, najdemo, da se gospoda pred vsem sklicujeta na pravičnost.

Na pravičnost torej. — O ti blažena pravičnost! Kje si bila takrat, ko smo te klicali mi! Kje si bila, ko so se nam godile silne krivice! Roke smo vili in britko po tebi zdihovali, da bi prišla vendar tudi k nam. Pa ni te bilo od nikoder. Če si se pa vendar prikazala, bilo je odurno tvoje lice. Celo z onega mesta, kjer sedi vladni zastopnik, govorilo se nam je, da je ublažena krivičnost za nas že popolna pravičnost. Tako se je mislilo in tako se misli, kakor se mi zdi, tudi še danes, odkar se je mej nami začel širiti tisti novodobni internacionalizem, katerega sem prej omenil.

A, gospoda moja! Oton Detela in dr. Papež sta filozofa. In jaz pravim, da jima filozofija ni

sredstvo temveč namen. Prav mogoče je, da sta ravno zaradi tega zašla v neko „Weltweisheit“. Ako je svoje dni Kantova razprava: Versuch den Begriff negativer Grössen in die Weltweisheit einzuführen* veliko senzacijo vzbudila v učenem svetu — kdo ve, če nas gospod poslanec dr. Papež ne iznenadi s kako razpravo, ki bode izšla v katoliški tiskarni in kateri bode naslov: „Beweisführung, dass durch den Strassentafel - Ukaz des krainischen Landesausschusses zwei negative Grössen desselben in die Weltweisheit eingeführt worden sind.“ (Veselost v središču.)

In, gospoda moja, ta dokaz se mu mora posrečiti. Vsaj je bila to res „Weltweisheit“, ki je dovedla deželni odbor do tistega ukaza. Poglejte, kak uspeh je imel ukaz deželnega odbora! Ali niste videli, kako hitro so si v Celji mestni odborniki začeli s pepelom potresati glave za veliko svojo zmoto, vsled katere niso dopustili, da bi se bile v Celji napravile dvojezične ulične table? In kako ginljivo je bilo videti, kako je v Trstu padel dr. Venezian Nabergoj okolo vratu? Če pogledate dalje, v Istro — ali se ne boste čudili, kako pravično so najedenkrat Lahi začeli postopati nasproti Slovencem in Hrvatom? Poglejte v Piran! Takoj se je zbral mestni zastop samo zato, da je sklenil, da se imajo napraviti ulične table s slovenskimi in italijanskimi napisi, da bode tako Slovencem dana prilika, orijentovati se v tem mestu, v katero tako mnogokrat prihajajo po opravkih. Gospoda moja, če to ni tista „Weltweisheit“, potem ne vem, kaj bi moglo to biti!

Toda šalo v stran! Gospodoma dr. Papežu in Otonu Deteli je tako silno pri srci osemnajsti del prebivalstva te dežele! Zli se mi pa, da sta popolnoma pozabila tistih časov, ko je ta osemnajstina imela še v rokah sukno in škarje in ko je ona krojila pravice sedemnajstkrat tako velikemu stanovništvu te dežele. Popolnoma sta pozabila, da se je odpravilo tedaj slovensko uradovanje pri deželnem odboru, in da se je jezik, kateri je materni jezik 95% prebivalstva dežele kranjske, storil brezpraven. Tega se gospoda menda nista spominjala, ali sta pa to navlaš hotela pozabiti.

Jaz se ne bodem spuščal v pretresanje pravne strani vprašanja, o katerem govorim. Storilo se je to na drugem kraju od poklicaneje strani na tak način, da bode dotična sodba in obsodba gotovo še dolgo zvenela v ušesih kranjskim juristom deželnega odbora našega. Vendar pa si ne morem kaj, da ne bi se ozrl nekoliko na praktične razloge, ki so se navajali v opravičevanje deželno-odborskega ukaza. In kakošni so bili ti razlogi?

Pred vsem je tu ozir na tujce. O sancta simplicitas! vzkliknil sem, ko sem čital ta razlog in nehoté mi je prišel v spomin pedagogičen kuriozum iz davno minule dobe.

Ko sem v Ljubljani obiskaval normalno šolo, ki je bila seveda popolnoma nemška, imel sem učitelja, čegar naloga je bila, nam paglavcem utepati nemščino v glavo. Ta učitelj nas je jedenkrat, da bi nam dopovedal, kako veljavo ima nemški jezik, vprašal, če vemo, zakaj imajo table po vaseh napise v nemškem jeziku. Mi seveda tega nismo vedeli. Spogledavali smo se, ali nihče ni vedel pravega odgovora. Oglasil se je torej uzorni naš učitelj z vprašanjem, če nismo še nikdar srečali na cesti kacega „vandrovec“. Ko smo mu to pritrdili, dal nam je sam odgovor na svoje prvotno vprašanje rekoč, da morajo napisati zaradi tega biti nemški, ker „vandrovc“ umajo samo nemški in bi sicer ne vedeli, kod hodijo. Gospoda moja, reči moram, da sem kot mali deček res respekt dobil pred temi „vandrovc“, ko sem izvedel, da morajo zaradi njih vaše table biti nemške. Samo temu sem se čudil, da je tak „vandrovec“, če se je zatekel k nam in prosil kruha, vendar-le toliko poznal slovenski jezik, da je prosil slovenski (veselost v središču).

Ko sem bral razloge, katere je navajal deželni odbor za svoj ukaz, mislil sem, gospoda moja, da sta gospoda Detela in dr. Papež bržkone imela ravno tistega učitelja, kajti razlogi, katere sta navedla za svoj ukaz, so prav njegovi razlogi. (Veselost v središču.)

Ozir na tujce torej ju je vodil, da sta prepovedala v Ljubljani samoslovenske ulične napise! Tu nastaja sedaj dvojno vprašanje. Prvič, ali je res večina tujcev, ki prihajajo v Ljubljano, nezmožna slovenskega jezika in drugič, ali bi se res oni tujci, ki niso zmožni slovenščine, ne mogli orijentovati v našem mestu, ko bi bili napisi na uličnih tablah samoslovenski.

Kar se tiče prvega vprašanja, bi naravnost rekel, da je trditev deželnega odbora neresnična. Pretežno večino tujcev, ki prihajajo v Ljubljano, sestavljajo Slovenci, prihajajoči z dežele v mesto po opravkih. Za njimi pridejo Slovenci iz ostalih slovenskih kronovin, katerim je Ljubljana omiljena kot njihovo duševno središče. Če vzamemo končno še druge Slovence — Hrvate n. pr., katerim se je naša domovina tako prikupila, da jo vzlasti poleti pogosto obiskujejo in se po dalje časa mudé tudi v Ljubljani — izprevideli bodedo, da sta bržkone več kakor dve tretjini tujcev, prihajajočih v Ljubljano, Slovencev respective Slovanov. Ostane torej jako mala manjšina takih tujcev, ki so zmožni le nemškega jezika, respective nezmožni slovenščine, kajti Italijani, ki ne znajo niti slovenski niti nemški tudi večkrat prihajajo k nam. Tem je pa končno

vse jedno, ali imajo ulične table naše slovenske ali nemške napise, ker tako niti jednega niti drugega jezika ne znajo. O onih Nemcih, ki niso zmožni slovenskega jezika, ima pa naš deželni odbor jako slabo mnenje. On pravi, da bi se ti tujci v Ljubljani ne mogli orijentovati, ko bi bili napisi na uličnih tablah samoslovenski in da bi zato promet silno trpel. Gospoda moja, jaz imam pa vendar veliko boljše mnenje o teh Nemcih, kakor deželni odbor. Jaz vem, da se je v Zagrebu, kjer imate samo hrvatske ulične napise, še vsak Nemec, če tudi ni znal hrvatskega jezika, prav lahko orijentoval in da še nobenemu ni padlo v glavo, da bi se pritoževal o tem, ker v Zagrebu ni nemških javnih napisov. Gotovo mi tudi častita gospoda Oton Detela in dr. Papež sama ne bodeta vedela navesti niti jednega slučaja, da bi se bil v Zagrebu izgubil kak Nemec zaradi samohrvatskih uličnih tablic. Sploh pa vprašam, če bi bili ti napisi res le zaradi tujcev, v kolikih jezikih pa bi morale ulice biti napisane v Benetkah, v Parizu ali v Rimu? Meni je le žal, da ljudje tam nimajo na razpolaganje pristno samorodne „kunštosti“ našega deželnega odbora. (Veselo v središču.)

(Konec prih.)

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Zakotni živinozdravniki.) Da je živinoreja jedna glavnih panog, ki daje kmetu primeroma še največ dobička, posebno ako zna le količjak umno gospodariti, to vidimo iz tega, da vedno več tujih kupcev dohaja v deželo. Ti kupci plačujejo živino prav dobro. Ker se pa toliko živine izvaža, je umevno, da morajo vsi za to poklicani faktorji na to uplivati, da se zarod pomnoži, da ne bode primanjalo živine bodi si za domače delo, za klanje pa tudi ne za kupčijo. Država, dežela in kmetijska družba podpirajo našega kmeta-zivinorejca ne le z dobrimi nauki, temveč tudi s subvencijami in drugimi sredstvi. To je vse dobro in hvale vredno — kadar je živina zdrava, ali kadar kmetu živinče oboli, tedaj je jo! Kam se hoče hitro obrniti po pomoč, ko daleč na okrog ni živinozdravnika, da bi mu hitro in pravo svetoval? Saj vemo vsi, da hitra in prava pomoč največ pomaga. Da, tudi tukaj je treba našemu kmetu pomoči in dežela bi si gotovo stekla vso hvalo, ko bi v tej zadevi le količjak storila. Država je pač izvršila dolžnost in pri vseh glavarstvih nastavlja okrajne živinozdravnike ali naša dežela še ni storila v tem oziru prav nič. Še danes ni v deželi niti jedne deželne službe za živinozdravnika ali vsaj podpore, da bi se mogel tu ali tam nastaniti. Tudi večje občine bi lahko kaj storile! Poglejmo le nekoliko v druge dežele, koliko storijo v zdravstvenem oziru: Na Koroškem je 6 deželnih služb za živinozdravnike, na Štajerskem 21 deželnih in več občinskih, na Solnograškem 5, na Dol. Avstrijskem jih je 24, na Tirolskem je deželnih in občinskih živinozdravnikov 14, na Češkem čez 100 itd. Tako vidimo, da povsod se podpirajo živinozdravniki, ker povsod že vedo, da le na ta način je tudi pomagano živinorejcem — le pri nas se nič ne stori, kljub temu, da je društvo živinozdravnikov na Kranjskem že leta 1893. vložilo prošnjo na deželni zbor za ustanovitev več deželnih živinozdravniških služb. Dotična prošnja ni našla prijaznega odmeva. Seveda kaj drugega je, ako deželni zbor prosijo konjači, kovači, živinozdravniški pomočniki, da se jim dovoli pristojevo izvrševanje živinozdravniške prakse. Hitro se najde kdo, ki kaže goreče srce za vse te „zdravnike“ in nasvetuje, da deželni odbor izposluji pri deželni vladi ugodno rešitev te prošnje! S tem pa deželi ne bode nič pomagano. Mazaštvo še ni ne pri ljudeh, ne pri živini nikjer nič koristilo, imamo za to veliko žalostnih izkušenj! Sicer pa po deželi vse zdravi, kdor le more in nima drugega posla (znanja ni treba, saj živina je živina!) in mislim, da nima kmalo kaka dežela toliko tacihi „živinozdravskih pomagačev“, kakor ravno Kranjska. Kaj pa hočete še več? Mar naj sedaj še vlada vzame te „zdravnike“ pod svoje krilo? Pa mislimo, da tega vlada ne bode storila, ker, ako bode smel že vsak mazač prosto izvrševati živinozdravniško prakso, potem pač ni treba živinozdravnikov!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. marca.

— (**Repertoar slovenskega gledališča.**) Sodeč po splošnem zanimanju za gostovanje gđč. Šumovske, je pričakovati, da bo pri današnji predstavi svetovno-slavne „Dame s kamelijami“ gledališče dobro obiskano. Jutri bo gđč. Šumovska igrala Santo v „Valenski svatbi“, torej ulogo, s katero je razvajanemu zagrebškemu občinstvu vedno izredno ugajala. Nadejamo se, da bo tudi jutri gledališče polno, tembolj, ker smo v tekoči sezoni prav čutno pogrešali heroine in je bil vsled tega repertoar nekoliko prejednoličen. Ulogo Čuku-ta igra gosp. I. n e m a n n.

— (**Koncert „Glasbene Matice.“**) Drugi redni koncert „Glasbene Matice“ ne bode 6. marca, kakor je bilo prvotno določeno, ampak šele v ponedeljek 11. marca, ker vojaška godba ne

more prej sodelovati. — Samo po sebi umljivo veljajo vstopnice, ki so že natisnjene za 6. marca, tudi za preložen koncert, ne da bi jih trebalo zamenjavati.

— (**„Glasbeni Matici“**) je došlo od vis. ministerstva za uk in bogočastje dragoceno darilo „Denkmäler der Tonkunst in Oesterreich“, in je sicer te za glasbeno zgodovino veljavne izdaje dosle izišla I. knjiga v dveh delih. Zbirka izhaja s podporo rečenega ministerstva. Prvi del navedene knjige reproducira dela znamenitega kontrapunktista in teoretika 18. stoletja I. S. Fuxa, in sicer za sedaj štiri njegovih velikih maš. Drugi del prinaša Jurija Muffata (17. stoletje) za razvoj intimne instrumentalne glasbe zaslužno delo „Flori-legium“, skupino sedmih suit za mali orkester. V jedni poznejših knjig obelodanijo se našega rojaka Jakoba Gallusa dela. S tem darilom si obogati „Glasbena Matica“ izdatno glasbeno knjižnico, koja vstvarja v pospeševanje zanimanja za glasbo in nje zgodovino med Slovenci.

— (**Pejsko društvo „Ljubljana“**) priredi vsled odb rovega sklepa dne 6. aprila v prid „Glasbene Matice“ v redutni dvorani prvi letošnji veliki koncert, in je v ta namen obrnilo se s prošnjo do deželnega odbora za brezplačno prepustitev napo minane dvorane. Z ozirom na blagi namen je nadejati se, da isti omenjeni prošnji radovoljno ugoditi.

— (**Zaradi premestitve železničnega prometnega vodstva iz Beljaka v Ljubljano**) uložila je mestna občina ljubljanska dne 22. februarja t. l. dvoje peticij, in sicer jedno na trgovinsko ministerstvo, a drugo na generalno direkcijo avstr. drž. železnic.

— (**Vojaške vesti**) V aktivno službovanje k. c. kr. brambi sta premeščena nadporočnika Josip Nikodemus pešpolka princ Hohenlohe-Schillingsfürst št. 87 in Friderik Petternel pešpolka baron Kuhn št. 17.

— (**Vojaške godbe**) so dobile ukaz, da zaradi žalovanja po pokojnem nadvevodi Albrehtu do dne 6. t. m. ne smejo sodelovati pri nikakoršni javni zabavi.

— (**Julij vit. Payer**) znani potovalec na severni tečaj, bode dne 21. t. m. predaval tudi v Ljubljani o svoji nameravani ekspediciji na severni tečaj. Dohodek predavanja je namenjen fondu za novo ekspedicijo Payerjevo.

— (**Izpitni na zavodu za babice**) so se vršili tukaj dne 27. in 28. februarja pod predsedstvom zdravstvenega referenta, vladnega svetnika dra. Keesbacherja, in sicer v slovenskem jeziku. Udeležilo se je 10 kandidatij (9 s Kranjskega in 1 s Štajerskega), in sicer so skušnje prestale: 2 s prav dobrim, 3 z dobrim in 5 s povoljnim uspehom. Kot izpraševalec se je udeležil tudi g. primarij dr. Bleiweis vitez Trsteniški. — Dne 1. marca se prične poletni tečaj z nemškim učnim jezikom.

— (**Stroški mestne občine ljubljanske**) za kidanje in izvažanje snega v letošnji zimi presegajo že zdaj vsoto 8382 gld., torej napram proračunu za 1894/5. l. per 5600 gld. za 2782 gld., a štejeemo danes stoprav 1. marca, po mestnih ulicah in trgih pa je še polno sneženih in ledenih — barikad! Za mestno blagajno je torej letošnja zima dovelj občutna!

— (**Pomiloščeni kaznjenci.**) Cesar je zopet pomilostil 55 kaznjencev, katerim je odpuščeno ostanek kazni. Med njimi so 4 iz ljubljanske kaznilnice, 4 iz mariborske, 4 iz graške, 4 iz koprške in 1 iz gradiščanske, 2 kaznjenci pa iz begunjske ženske kaznilnice.

— (**Zdravstveno stanje v Ljubljani.**) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 17. do 23. februarja kaže, da je bilo novorojencev 23 (=37.96 ‰), umrlih 18 (=29.64 ‰), med njimi so umrli za legarjem 1, za vratico 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 4, vsled mrtvoda 1, vsled starostne oslabelosti 2, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 5, skupaj 18; med njimi so bili 3 tujci (=16.1 ‰) in iz zavodov 5 (=27.7 ‰). Za infekcijskimi boleznimi sta oboleli, in sicer za vratico 2 osebi.

— (**O dolenjski volitvi**) se nam iz Krškega piše: Zakaj je dobil prof. Zupan tako lepo število skoro 200 glasov? 1) zato, ker je predsednik vsem Slovincem tako priljubljene in tako koristne družbe kakoršna je družba sv. Cirila in Metoda; 2) ker je bil ta mož sploh znan kot značajan narodnjak in vedno zvest privrženec posvetnih narodnjakov; 3) ker so ga baš zavoljo tega merodajni faktorji pre-

zirali, da ni več ravnatelj Alojzijevešča in član deželnega šolskega sveta. Radi tega je dobil glasove posvetnih in duhovenskih narodnjakov. — Zakaj pa vendar zmagal ni? 1.) zato, ker ni obljubil, da ne vstopi v koalicijo; 2.) ker je poudarjal, versko šolo, o kateri sodijo nekateri, da hoče vpeljati cerkveno šolsko nadzorništvo; 3.) ker po Dolenjskem osebno znan ni in se tudi predstaviti ni prišel; 4.) ker so se Belokranjci bali, da ne dobe železnice, ako Zupana volijo, in ker so Novomeščani mislili, da bi sicer ne dobili železnega mostu.

— (**Umrl**) je dne 27. t. m. v Velikih Laščah ondotni nadučitelj gosp. Jos. Pavčič, splošno priljubljen mož, vrl učitelj in rodoljub. — V Gorici je umrl vrl rodoljub J. Leban c. kr. poštni uradnik! N. v m. p!

— (**Za lovce.**) V minulem letu je bilo ustrelenih v političnem okraju ljubljanske okolice 314 srn, 1 divji kozel, 2008 zajcev, 23 glav divje kureline, 116 gozdnih jerebic, 1972 prepelc, 515 jerebic, 419 kozic, 523 sluk, 4 divje gosi, 331 divjih rac, 97 lesic, 32 kun, 28 diburjev, 8 vider, 2 divji mački, 12 jazbeci, 1 orel, 337 skobcev, sokolov in jastrebov, 7 čukov in 25 sov.

— (**Posojilnica v Radovljici**) registrovana zadruga z omejenim poroštvom, ima dne 11. marca popoldne ob 2. uri v posojilničnih prostorih redni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— (**Srečkanje**) Finančno ministerstvo je dovolilo prostovoljnemu gasilnemu društvu v Trzinu, da sme prirediti srečkanje s 500 srečkami na korist društvene blagajnice. Dobitki pa ne smejo biti v denarji ali denarnih efektih.

— (**Zameti na Krasu.**) Na Krasu na progi mej Ljubljano in Št. Petrom so bili poslednje dni zopet hudi snežni zameti. Pošta za Trst se je morala prevažati čez Pontebo in Videm. Posebno mnogo snega je padlo mej Rakekom in Postojino. Ležal je blizu meter visoko na tiru, tako da je bil premet popolnoma nemogoč ter se je mej Ljubljano in Št. Petrom moral ustaviti. Zapreke pa so se odpravile v toliko, da so vsaj vozili osobni vlaki, vsi pa so imeli po več ur z mude.

— (**Državna podpora**) Hmeljarskima društvoma v Zalcu in Fürstenfeldu na Štajerskem je za lansko leto podelilo poljedelsko ministerstvo podporo vsakemu po 150 gld.

— (**Potovalna predavanja.**) Na Štajerskem je bilo v minulem letu 151 potovalnih predavanj. Na slovenskem Štajerju je največkrat predaval g. Ivan Belé, sadjarski potni učitelj v Mariboru. Učil je v 24 občinah.

— (**Ponarejalec vinarjev.**) V Drsteli pri Ptuj se je kmetiški fant Alojzij Polanec lotil industrije, od katere si je obetal poseben zaslužek, namreč ponarejanja vinarjev, a orožniki so ga zasacili in mu preskrbeli prosto stanovanje in hrano.

— (**Električna razsvetljava v Beljaku**) Občinski svet beljaški se bavi z vprašanjem o upejljavi električne razsvetljave. Voljo ima dobro, trda je le za denar.

— (**Goriški deželni glavar**) grof Fr. Coronini, ki je vsled konflikta mej slovenskimi in laškimi dež poslanci podal ostavko, se je udal prigovarjanju in je ostavko zopet umaknil.

— (**Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu**) bo imela dne 3. marca ob 3. uri popoldne v prostorih slovanske čitalnice v Trstu svoj občni zbor.

— (**Dr. Ante Starčević**) je zbolel za pljučnico. Neposredne nevarnosti sicer ni, vendar je bolezzen glede na starost (72 let) in slabotno telesno konstitucijo bolnikovo precej opasna.

* (**Hrvatsk izum patentovan.**) G. Al. Šamšalović, župnik v Irigu na Hrvatskem, je izumil jako praktičen mošnjiček za kovani denar ali „monetometer“. V njem se ne hrani samo denar, „monetometer“ kaže tudi zanesljivo, koliko denarja je v njem, ne da bi se denar moral šele šteti. „Monetometer“ je izdelan iz papirja ali iz tanke kovine in prirejen za gotovo vrsto in število kovane denarja. Na straneh ima dve zarezi, skozi kateri je videti rob novcev in pa škalo, katera kaže, koliko dotičnih novcev je notri. Na vrhu pa ima zaklep, skozi katerega se vidi, kake vrste denar je v mošnjičku. Izumitelj je vzel na svojo iznajdbo patent.

* (**Češke tarok-karte**) Naše tarok-igralce opozarjamo na češke tarok-karte, katere je ravnokar izdala „Ustřední Matice školská“ v Pragi; slikal jih je znani slikar E. Neumann, reprodukcijo pa je prevzel A. Kratochvil v prid šolski družbi češki. Slike predstavljajo češko zgodovino, narodno življenje ter historične spomenike češke umetnosti. Na drobno prodaja te karte „Ustřední Matice školská“ v Pragi po 80 kr.

* (**„La montagne noire“**) se zove opera, ki se je te dni pela na velikem opernem gledališču v Parizu. Snov operi je vzeta, kakor kaže naslov (Črnogora), iz življenja Črnogorcev. Libreto in glasbo je zložila znana skladateljica gospica Avgusta Holmès. Kritika priznava, da ima skladateljica dobro šolan muzikalni talent, ki se pa še ne povzdiguje do inspiracije in mej oblikami negotovo omahuje. Najbolj uspeli so lirični momenti opere.

* (**Sleparsko dvojico fin de siècle.**) Pariška policija je ujela nevarnega sleparja in njegovo ljubimko. Slepar, bivši trgovski pomočnik, si je na-

vzdel ime „grof de Mériel“, svojo spremljevalko pa je prekrstil v „gráfico de Pavilly“. V Madridu in v Lizbonu sta se seznanila z najodličnejšimi krogi, naredila veliko dolgovi in se potem umaknila v Pariz. Tu sta ustanovila posebno dobrodelno društvo in nabrala za njega namene blizu milijona prispevkov ter je porabila zase. Samo jedno damo sta opeharila za 150 000 frankov, in kdo ve, koliko sleparij bi bila š- storila, da madridska policija na to dvojico ni opozorila pariško policijo.

* (Egiptski kediv) se je te dni tako rekoč na skrivnem poročil, a ne morda s kako princezino ali sicer znamenito damo, ampak s svojo sužnjo Ikbah Hanem, katera mu je pred par tedni povila hčerko. Poroka se je vršila v graščini Kubbe blizu K-hire in kar je najbolj čudno, v odsotnosti neveste, katero sta zastopala dva paši. Da se je kediv poročil s svojo sužnjo, je na egiptsko prebivalstvo naredilo jako dober utis. Keditv je tudi pri poroki obljubil, da bo imel samo jedno ženo.

Slovenci in Slovenke, vpišite se v družbo sv. Mohorja!

Darila:

Uredništvu našega lista sta poslala:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Arno Bogataj, vikar v Laškem 5 kron, nabrane v veseli družbi v bralnem društvu na Laškem v gostilni g. Plevela. — Gosp. Jos Močnik, župan v Kamniku 2 kroni, zložila vesela družba pri graščinskem vinu. Skupaj 7 kron. — Živeli redoljubni darovalci in njih nasledniki!

Književnost.

— Zar i učiteljicam istu plaču? Narodno-gospodarsko pitanje. Razpravio Ante Dukić. U Zagrebu. Str. 106. Učiteljsko društvo za vološki okraj v Istri je sklenilo prositi pri dež. zboru, naj se plača učiteljev in učiteljic tako poviša, da bodo učiteljice dobivale 80% učiteljske plače, dočim so učiteljice zahtevale isto plačo, kakor se določi za učitelje, katero zahtevo pobija pisatelj v tej brošuri. Brošura se dobiva pri pisatelju v Kastvu (Istra) izved po 50 kr., po pošti 55 kr.

Brzjavke.

Dunaj 1. marca. Začetkom današnje seje poslanske zbornice je predsednik Chlumeccky sporočil cesarjevo zahvalo za kondolencijo o smrti nadvojvode Albrehta. Poslanca dr. Kramar in dr. Brzorad sta odločno protestovala proti sklepu subkomiteja odseka za volilno reformo, s katerim sklepom so se razprave v komiteju proglasile za tajne. Predsednik Chlumeccky je sklep opravičeval, odsekov načelnik Widmann pa je obljubil stvar spraviti v odseku na posvetovanje in proužročiti, da se o njej izreče. Zbornica je vzprejela nasvet, naj tiskovni odsek v 14 dneh poroča o predlogu glede konfiskacij v parlamentu izrečenih govorov.

Dunaj 1. marca. V včerajšnji seji proračunskega odseka se je razpravljalo o proračunu ministerstva notranjih del in trgovinskega ministerstva. Pri postavkah o poštnih in brzjavah uradih sta poslanca dr. Gregorčič in Vošnjak predlagala resolucijo, s katero se zahteva, naj se povsod, koder prebivajo Slovenci, pri poštnih in brzjavah uradih rabijo dvojezične tiskovine. Minister Wurmbrand je rekel, da še nikdar ni slišal v tem oziru pritožbe, iz česar sklepa, da se povsod korektno postopa.

Dunaj 1. marca. V političnih krogih se zmatra odstop naučnega ministra M a d e y s k e g a za gotovo stvar, ki se bo po zasedanju drž. zbora formalno rešila.

Dunaj 1. marca. Knez Rihard Metternich, sin nekdanjega kancelarja Metternicha in bivši veleposlanik v Parizu, načelnik srednje stranke v gospodski zbornici, je danes umrl vsled srčne kapi.

Lvov 1. marca. Poljski listi javljajo, da je poljski klub sklenil predlagati pri razpravi o davčni reformi amendement v tem zmislu, da se zagotovi petakarjem volilna pravica v dosedanjih kurijah, tudi če bi se jim vsled reforme znižal davek pod 5 gld.

London 1. marca. Kitajski cesar je porazumno z ministri pooblastil generala Li-hung-čanga, da se pogaja z japonsko vlado zaradi miru. Ko bi Japonska stavila prevelike zahteve, bi Kitajska nadaljevala vojno.

Začetek ob 1/8. uri zvečer.
Štev. 59. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 645.

V soboto, dne 2. marca 1895.

Kot gost nastopi gospica Hermína Šumovska, član nar. zem. kazališta v Zagrebu.

Valenska svatba.

Igrokaz v štirih dejanjih. Spisala Ludvik Ganghofer in Marko Brociner. Preložil Fran Gestrin. Režiser g. Rudolf Inemann.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Prihodnja predstava bo v nedeljo, dne 3. marca 1895.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
28 febr.	7. jutraj	724.0 mm.	- 2.0° C	sl. vzh.	obl.	
	2. popol.	726.4 mm.	2.4° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	731.7 mm.	- 6.2° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura -1.3°, za 2.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 1. marca 1895.

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 75	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	70	
Avstrijska zlata renta	125	20	
Avstrijska kronska renta 4%	100	90	
Ogerska zlata renta 4%	124	10	
Ogerska kronska renta 4%	99	85	
Avstro-ogerske bančne delnice	1080		
Kreditne delnice	398	75	
London vista	128	75	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60	47 1/2	
20 mark	12	09	
20 frankov	9	81	
Italijanski bankovci	16	40	
C. kr. cekini	8	81	

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasnanji človeškega telesa, skaznem želedeci, pomanjkanji sili do jedij itd.

Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja škatljica samo 21 kr., jeden zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.

Dobiva se pri (1234-18)

Ubaidu pl. Trnkóczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

Doering-OVO-milo

Za negovanje polti najboljšje.

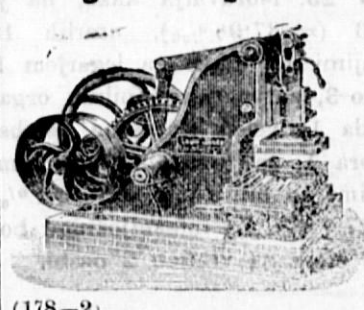
Dobiva se povsod.

Potrebna stvar damam.

Cena 30 kr.

Glavno zastopstvo: A. MOTSCH & Co.,
Dunaj, I., Lugeck Nr. 3. 10 (61-1)

Stroji za proizvodnjo opeke

po najboljših sistemih, kakor tudi popolne oprave za opečnice, tovarne za opečnice, za strešno opeko z vkladki, za opeki iz liovice, za cement, za gips dobavlja kot mnogoletno specialiteto

Louis Jäger

tvornica za izdelovanje opekarških strojev

Kolonj-Ehrenfeld.

Ceniki in proračuni stroškov zastoj. Najboljše svedoče. — Navedenih opravil in naprav možno si je ogledati tudi v času, kadar funkcionirajo.

Izgubilo se je operno kukalo

na Sokolovi maskaradi na galeriji ali v garderobi. — Kdor je je našel, je prošel, naj je odda proti nagradi v upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (237-1)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894

Nastopno omejenih prihajal in odhajal čas označen s srednjeevropskim časom. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

- Ob 19. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Šas Selathal v Aussee, Ischl, Gmund, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Linz, Budejovice, Plana, Marjine varo, Eger, Karlove varo, Francove varo, Prago, Lipajo, Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
- Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Šas Selathal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
- Ob 11. uri 55 min. dopoldne osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
- Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selathal, Dunaj.
- Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, Šas Selathal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Breguljo, Ouh, Genevo, Paris, Steyr, Linz, Gmund, Ischl, Budejovice, Plana, Marjine varo, Eger, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipajo, Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 20 min. zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 5. uri 55 min. jutraj osebni vlak iz Dunaja via Amstetten, Lipaje, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marjinih varov, Plana, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyr, Gmund, Ischl, Aussee, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Beljaka, Franzensfeste v Trbiša.
- Ob 8. uri 19 min. jutraj osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak iz Dunaja via Amstetten, Lipaje, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marjinih varov, Plana, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyr, Paris, Genevo, Ouh, Breguljo, Inomost, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Linca, Pontabla, Trbiša.
- Ob 2. uri 39 min. popoldne osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak iz Dunaja, Ljubnega, Selathala, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
- Ob 9. uri 25 min. zvečer osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak iz Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 23 min. jutraj v Kamnik.
- Ob 8. uri 05 min. popoldne v Kamnik.
- Ob 8. uri 50 min. zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 56 min. jutraj iz Kamnika.
- Ob 11. uri 15 min. dopoldne iz Kamnika.
- Ob 6. uri 40 min. zvečer iz Kamnika.

Stenografa

za slovensko in nemško stenografijo, eventuelno

pisarja

s hitro in lepo kurentno pisavo, vzprejemem takoj.

Dr. Valentin Krisper,

advokat v Ljubljani.

(236-1)

Štev. 5855.

(233)

Ustanova za vojaške sirote.

Pri podpisnem magistratu podeliti je za tekoče leto

ustanovo umrlega podpolkovnika Josipa Sühnla za vojaške sirote v znesku 37 gld. 80 kr.

Prošnje za to ustanovo, do katere imajo pravico ubogi otroci vojaškega rodu, naj bodo zakonski ali pa nezakonski, vložiti je tukaj

do 8. marca letos.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 26. februarja 1895.

„Kupuj pri trgovcu, a ne pri branjevcu!“

pravi star pregovor.

To velja po vsi pravici o mojem etablissementu, kajti le tako velika prodajalnica, kakršna je moja, ima valed tega, da kupuje jako velike množine blaga, ki jih plačuje sproti v gotovini, in valed drugih ugodnih okoliščin minimalne stroške, ki so potem v prid tudi kupecem.

Dražestni vzorci zasebnim naročiteljem zastoj in postnine prosto. — Knjige vzorcev z bogato vsebino, kakršnih doslej še ni bilo, za krojače postnine prosto.

Blago za obleke.

Peruvien in dosking za visoko duhovščino, potem blago, kakor je predpisano za c. kr. uradniške uniforme, tudi za veterance, gasilna društva, telovadce, livroje, sukno za biljarde in igralne mize, prevleke za vozove.

Največja zaloga štajerskega, koroškega, tirolskega lodna itd. za gospode in gospe po originalnih tovarniških cenah v tako veliki izbiri, kakršne ne more nuditi niti dvajseterna konkurenca.

Največja izbora samo finega, trpežnega sukne-nega blaga za gospe v najbolj modernih barva- ligo, ki se da prati, potni plačlji od 4—14 gld., potem tudi krojaške potrebščine (kakor podšiv za rokave, gumbi, šivanke, konec itd.).

Ceni primerno, pošteno, trpežno, čisto volneno suk-neno blago in ne malovredne cunjje, ki komaj toliko stanejo, kolikor iznaša zaslužek krojačev, priporoča

J. STIKAROVSKY

v Brnu (Avstr. Manchester).

Največja tovarniška zaloga sukna v vrednosti 1/2 milj. gld.

Razpošiljanje le proti povzetju.

Svarilo! Agenti in krošnjarji prodajajo svojo nič-vredno robo često za „Stikarovsky-jevo blago“. Da se pride tako sleparijam v okoliščini, ki so škodo p. n. kupovalcem, javljam, da takim ljudem ne prodajam blaga pod nobenim pogojem. (190-2)